

Topiclijst kwalitatieve interviews

'Inzicht in gedrag gerelateerd aan de Covid-19 pandemie maatregelen'

Versie 2, Ronde 2
12 mei 2020

Achtergrond

Doel van interview:

Inzicht krijgen in de factoren die een rol spelen in het al dan niet (langdurig) opvolgen van de gestelde overheidsmaatregelen en de impact hiervan op iemands dagelijks leven.

Onderzoeksvragen:

1. Lukt het om de overheidsmaatregelen op te volgen? Waarom wel/niet?
2. Zijn de maatregelen, en het versoepelen daarvan, van invloed op het welbevinden (van de respondenten en/of mensen uit hun nabije omgeving)?
3. Wat hebben mensen nodig om de maatregelen, nu en in de verdere toekomst, vol te kunnen houden?
4. Hoe kijken mensen naar de toekomst (Routekaart)?

Om te zorgen dat het interview goed wordt ingestoken is er behoefte aan een inleiding van het interview waarin het doel ervan wordt uitgelegd en de rol van het RIVM daarin wordt geduid, zodanig dat het de respondenten duidelijk wordt dat wij dit doen om *lering te trekken voor het vervolg van de crisis*, en dus niet om de rol van het RIVM in de crisisbestrijding ter discussie te stellen. (we moeten voorkomen dat we sociaal wenselijke antwoorden krijgen of juist de uitlaatklep worden voor frustraties richting RIVM).

WAT TE DOEN BIJ:

Vragen over RIVM en/of Covid-19

Mocht een respondent vragen stellen over het RIVM en/of Covid-19 verwijs dan naar de officiële informatiekkanalen (rivm.nl) en geef eventueel aan dat het RIVM een groot instituut is waar veel verschillende werkzaamheden plaatsvinden en dat je zelf primair betrokken bent bij dit onderzoek.

Negatieve emoties over RIVM

Mocht een respondent zich negatief uitlaten over het RIVM toon dan compassie; geef aan dat je de negatieve uitlating gehoord hebt (begrijp ik goed dat... [herhaal emotie...]) en dat je het vervelend vindt dat de respondent er zo over denkt/voelt. Je hoeft de negatieve ervaring niet op te lossen.

Introductie interview

Fijn dat u weer wilt meewerken aan een interview over de maatregelen die zijn genomen door de regering om Covid-19 te bestrijden. U bent geselecteerd voor het cohort; een groep mensen die het RIVM over langere tijd wil volgen. Dit is interview nummer 2 uit een serie van 5.

Vandaag wil ik het met u over de volgende 4 thema's hebben:

1. Het naleven van de versoepelde maatregelen
2. Hoeveel invloed de versoepeling van de maatregelen hebben op uw dagelijks leven
3. Uw gedachten over de toekomst
4. Uw gedachten over de communicatie van de overheid

Het interview duurt 30-60 minuten.

Ik zou het interview weer willen opnemen om alle informatie zo goed mogelijk mee te kunnen nemen in het onderzoek. Na mijn uitwerking ervan zal het gewist worden. En vanzelfsprekend is de tekst dan anoniem. Vindt u het goed als ik het gesprek opneem? [... antwoord...] Dan ga ik nu beginnen met nogmaals uw toestemming te vragen zodat die op de band staat.

[OPNAME STARTEN]

Zo, ik heb de band gestart. Het is vandaag [...datum...]. Mevrouw/mijnheer u bent respondent no [...] en u vindt het goed dat ik ons gesprek opneem; is dat correct? [... antwoord ...]

Dan kunnen we nu beginnen met het interview. Heeft u nog vragen voordat we beginnen met het interview?

Vragen

Allereerst wil ik u vragen:

- Hoe gaat het met u in de huidige situatie?
[let op! Max 5 minuten aan deze vraag besteden]
- Wat voor invloed heeft de coronacrisis op hoe u zich de afgelopen twee weken voelde? (op stemming, piekeren/ zorgen maken, stressniveau, gevoel van veiligheid, gevoel van controle)
 - En waar komt dat dan precies door? (hier ook bv denken aan dat berichtgeving over corona juist bezorgd/angstig kan maken)
 - Als het een negatieve impact heeft dan vervolgvraag: Wat zou voor u helpen om minder somber/angstig/gestrest te zijn?
 - Heeft u mensen in de omgeving met corona of die het coronavirus hebben gehad? (UPDATE VRAGEN en checken of dit niet eerder al in een interview naar voren is gekomen)
 - Zo ja, wie? (Familie, vrienden, collega's etc.)

1. De volgende vragen gaan over het risico om het coronavirus te krijgen.

- Hoe groot schat u het risico op besmetting met de versoepeling van de maatregelen?
 - Of/
- Ten opzichte van voor de aankondiging van 11 mei, heeft u het gevoel dat er meer of juist minder risico is op besmetting op het coronavirus? Kunt u dat toelichten?
- Hoe groot acht u de kans dat er een opleving van de uitbraak komt nu maatregelen worden versoepeld?

De maatregelen die voor iedereen in Nederland gelden (tot 11 mei, dikgedrukt zijn de basisregels na 11 mei):

- Blijf zoveel mogelijk thuis.
- **Was uw handen**
 - 20 seconden lang met water en zeep, daarna handen goed drogen
 - Voordat u naar buiten gaat, als u weer thuis komt, als u uw neus heeft gesnoten, natuurlijk voor het eten en nadat u naar de wc bent geweest.
- Hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog
- Gebruik papieren zakdoekjes om uw neus te snuiten en gooi deze daarna weg
- Schud geen handen
- **Houd 1,5 meter afstand** (2 armlengtes) van anderen
- **Werk thuis** indien mogelijk en ga alleen naar buiten als dat nodig is: boodschappen doen, de hond uitlaten, een frisse neus halen of iets voor een ander te doen.
- Blijf op 1,5 meter afstand van anderen, behalve binnen uw gezin/huishouden.
- Ontvang zo min mogelijk bezoek (maximaal 3 bezoekers).
- Ga zoveel mogelijk alleen op pad.
- Gebruik het openbaar vervoer alleen als het echt niet anders kan.
- **Heeft u verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest of verhoging? Blijf thuis.** Ziek uit. Doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek.

Vanaf 11 mei versoepeling:

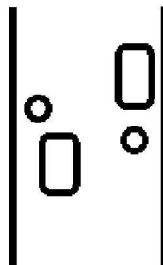
- 'blijf zoveel mogelijk thuis' wordt 'blijf thuis bij klachten' en 'vermijd drukte'
- (speciaal)basisonderwijs en kinderopvang open
- Contactberoepen (kapper, schoonheidsspecialist etc)
- Buiten sporten op afstand (1,5m)
- Bibliotheken

Per 1 juni en verder: zie Routekaart.

Nu wil ik u graag een situatie schetsen waarna ik graag uw reactie hoor:

Situatie 1: Supermarkt

Stelt u zich voor, u gaat naar supermarkt x om uw boodschappen te doen. Eenmaal daar aangekomen, pakt u een karretje/mandje en gaat de supermarkt binnen. Na een aantal artikelen gepakt te hebben slaat u een bepaald gangpad in en u ziet deze onderstaande situatie.

Er staan twee mensen aan weerszijden van het gangpad met hun winkelwagen hun boodschappen uit te zoeken. Dit maakt het voor u onmogelijk om beide personen op 1,5 m afstand te passeren. Zij lijken u niet in de gaten te hebben en blijven staan.

Tot nu toe is het u gelukt om 1,5 m afstand te houden ten opzichte van de andere supermarkt bezoekers.

Vragen:

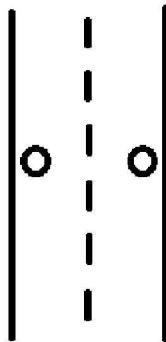
Wat denkt u op het moment dat u dit ziet?

Wat gaat u doen?

Wat voelt u?

Situatie 2: Fietstocht

Stelt u zich voor, op een mooie lente dag besluit u een fietstocht te maken. U bent al een tijdje op weg en u komt verschillende andere mensen tegen, wandelend of fietsend. Tot nu toe is het goed gelukt om 1,5 m afstand te houden. Na een tijdje in de zon gefietst te hebben komt u de volgende situatie tegen.

Er lopen twee personen aan weerszijden van het fietspad waardoor u tussen hen door moet fietsen. Hierdoor kunt u geen 1,5 m tot beide wandelaars aanhouden. Zij zien u aankomen maar blijven op deze manier wandelen.

Vragen:

Wat denkt u op het moment dat u dit ziet?

Wat gaat u doen?

Wat voelt u?

2. De volgende vragen gaan over het naleven van de (versoepelde) maatregelen

- Wat vindt u van de versoepeling van de maatregelen?
- Veranderd uw dagelijks leven door de versoepeling van de maatregelen?
 - Zo ja, op welke manier?
 - Zo nee, waarom niet?
- Zijn er maatregelen die u deels of helemaal niet (meer) opvolgt? (*hier maatregelen benoemen waar de respondent zelf nog niet mee kwam, zie tekst box voor een overzicht*)
 - Veranderde er iets in het opvolgen van de maatregelen in de afgelopen 2 weken? (*minder thuisblijven, meer op visite gaan etc*)
 - Hoe komt het dat u deze deels / niet (meer) volgt? Kunt u dat uitleggen?
 - Wat zou u nodig hebben om deze wel op te volgen?
 - U noemde net [*maatregelen benoemen*]. Hoeveel invloed heeft het deels of niet volgen van deze maatregelen volgens u op de kans dat u zelf het coronavirus krijgt?

3. De volgende vragen gaan over hoeveel invloed corona heeft op uw dagelijks leven en op hoe u zich voelt

- Hoe verandert uw dagelijks leven door de versoepeling van de maatregelen?
- Heeft de versoepeling van de maatregelen invloed op uw werk/opleiding?
- Kunt u iets zeggen over hoe uw financiële uitgaven zijn veranderd sinds de coronacrisis? Geeft u meer uit of juist minder?
 - Als u minder uitgeeft, waar gaat u het gespaarde geld aan uitgeven na de huidige situatie? **Wat maakt het dat u minder uitgeeft?**
 - Als u meer uitgeeft, waaraan geeft u meer uit? **Wat maakt het dat u meer uitgeeft?**
- Denkt u weleens na over de economische situatie in Nederland die ontstaat door de corona uitbraak? Zo ja, wat zijn uw gedachten daarover?
 - **Denkt u dat het gevolgen heeft voor uw eigen situatie?**
- Welke invloed heeft het versoepelen van de maatregelen op uw relatie / sociale leven / binnen uw huishouden?
 - In welke zin?
 - Positief: Meer samen/belangrijker/...
 - Negatief: meer ruzie/spanning/ ...
- Welke invloed heeft het versoepelen van de maatregelen op uw sociale contacten?
 - Mist u de fysieke contacten/ mensen om u heen?
 - Wat mist u dan het meest? (*huidcontact, luisterend oor, aanraking, intimiteit etc.*)

- Kunt u iets zeggen over hoeveel u beweegt sinds de maatregelen zijn ingegaan? Meer/minder? Wat doet dit met u? (*gewichtsverandering, futloos, somber – uit de vragenlijst blijkt dat 53% minder beweegt.*)
- Wat voor invloed heeft het versoepelen van de maatregelen op hoe u zich voelt? (*blij, opgelucht, ongeduldig, boos, verveling, eenzaamheid, wegvallen van dagelijkse structuur, gevoel van controleverlies, stressniveau, piekeren, depressief*)
 - Waar komt dit dan precies door?
 -

4. De volgende vragen gaan over de Routekaart en uw gedachten over de toekomst

De Regering heeft een Routekaart gemaakt. Hierin staat hoe de Regering in stapjes de maatregelen verder wil versoepelen.

- Wat vindt u van de Routekaart?
- Als de Routekaart wordt uitgevoerd zoals gepland, denkt u dat u de maatregelen vol kunnen houden tot die tijd? Waarom wel of niet?
- Waar heeft u behoefte aan als u nadenkt over het versoepelen van de maatregelen?
- Hoe denkt u over het nieuwe testbeleid (*vanaf juni is het mogelijk om iedereen in Nederland met klachten die wijzen op het nieuwe coronavirus te testen*)?
 - Zou u zich laten testen bij klachten die wijzen op het nieuwe coronavirus? Waarom wel/niet? En zo ja, wat zou u doen bij een positieve/negatieve uitslag?
- Wat vindt u van de verplichting van mondkapjes in het openbaar vervoer?
- Hoe denkt u over mondkapjes in het dagelijks leven?
 - Vindt u dat het verplicht moet worden om ook mondkapjes te dragen op locaties? Zoals, bij de kapper, in de supermarkt etc.?
 - Heeft u een mondkapje/mondkapjes? Zo ja, wanneer draagt u een mondkapje?
 - Durft u meer te doen met mondkapjes op? Voelt u zich veiliger met een mondkapje?

3. Vragen over communicatie/informatie

- Hoe vindt u de communicatie over de maatregelen rondom corona momenteel gaan in Nederland?
- Waarover zou u geïnformeerd willen worden als het gaat om (de maatregelen rondom) Corona?
- Op welke manier zou u geïnformeerd willen blijven worden over de ontwikkelingen rondom de corona uitbraak?
 - Welke kanalen? (Brief, via website zelf opzoeken, huisarts etc)
 - In welke vorm? Online offline: brief, media, nieuws.
- Heeft u gehoord over complottheorieën? Waar gaan die theorieën over?
 - Wat vindt u van deze theorieën?

Slotvragen:

We zijn aan het eind gekomen van het interview.

- Zijn er nog onderwerpen of vragen waar u graag iets over wilt zeggen?

[tekst over dat we over een paar weken weer contact zoeken voor interview nummer 3]

Bedankt voor uw deelname!